

32011D0240

L 101/122

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

15.4.2011.

ODLUKA KOMISIJE**od 14. travnja 2011.****o produljenju prijelaznog razdoblja za stjecanje poljoprivrednog zemljišta u Litvi****(Tekst značajan za EGP)**

(2011/240/EU)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o pristupanju Češke, Estonije, Cipra, Latvije, Litve, Mađarske, Malte, Poljske, Slovenije i Slovačke,

uzimajući u obzir Akt o pristupanju Češke, Estonije, Cipra, Latvije, Litve, Mađarske, Malte, Poljske, Slovenije i Slovačke, a posebno poglavlje 4. Priloga IX.,

uzimajući u obzir zahtjev Litve,

budući da:

(1) U skladu s Aktom o pristupanju iz 2003. Litva može zadržati na snazi pod uvjetima iz Akta još sedam godina nakon pristupanja tj. do 30. travnja 2011. zabrane u vezi s stjecanjem poljoprivrednog zemljišta za fizičke i pravne osobe iz drugih države članica EU-a koje nemaju sjedište, ili nisu registrirane ili nemaju podružnice ni agencije u Litvi. To je privremeni izuzetak od slobodnog kretanja kapitala koji je osiguran člancima 63. do 66. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. To prijelazno razdoblje se može produljiti samo jednom na razdoblje od najviše tri godine.

(2) 4. veljače 2011. Litva je zatražila produljenje prijelaznog razdoblja u vezi s stjecanjem poljoprivrednog zemljišta za tri godine.

(3) Glavni razlog za prijelazno razdoblje je potreba da se zaštite društveno gospodarski uvjeti za poljoprivredne aktivnosti slijedom uvođenja jedinstvenog tržišta i prijelaza na zajedničku poljoprivrednu politiku u Litvi. Namjena prijelaznog razdoblja je odgovoriti na zabrinutost nastalu zbog mogućeg utjecaja na poljoprivredni sektor koji bi liberalizacija stjecanja poljoprivrednog zemljišta mogla imati zbog početnih velikih razlika u cijeni zemljišta i prihoda u usporedbi s Austrijom, Belgijom, Danskom, Finskom, Francuskom, Njemačkom, Grčkom, Irskom, Italijom, Luksemburgom, Nizozemskom, Portugalom, Španjolskom, Švedskom i Ujedinjenom Kraljevinom (dalje u tekstu EU-15). Pored toga svrha prijelaznog razdoblja bila je olakšati postupak vraćanja i privatizacije poljoprivrednog zemljišta poljoprivrednicima. Komisija je već naglasila u svom izvješću od

16. srpnja 2008. o Reviziji prijelaznih mjera za stjecanje poljoprivrednih nekretnina određenih u Aktu o pristupanju iz 2003. (dalje u tekstu Srednjoročna revizija iz 2008.) značaj završetka gore spomenute poljoprivredne reforme do kraja predviđenog prijelaznog razdoblja ⁽¹⁾.

(4) Reforma zemljišta je još uvijek u tijeku u Litvi. Prema podacima koja su dostavila tijela Litve, postoji ukupno 429 000 ha državnog zemljišta za koje je potrebno pojašniti vlasnička prava. Trenutno je samo 77 200 ha državnog poljoprivrednog zemljišta privatizirano, a još 351 000 ha poljoprivrednog zemljišta koje predstavlja 11,42 % ukupnog poljoprivrednog zemljišta u Litvi ostaje za riješiti po pitanju vlasničkih prava.

(5) Po mišljenje litvanskih tijela nedostatak jasnoće u pogledu vlasničkih prava zajedno s nepovoljnom strukturom poljoprivrednih gospodarstava neizbježno otežava zemljišne transakcije i konsolidaciju poljoprivrednog zemljišta. Cijepanje zemljišta međutim dovodi do niske konkurentnosti i manje tržišno orijentiranih poljoprivrednih gospodarstava. U tom kontekstu podaci za 2009. koje su dostavila litvanska tijela pokazuju da su u toj godini poljoprivredna gospodarstva veličine do 5 ha predstavljala 52,5 % svih poljoprivrednih gospodarstava.

(6) Gore spomenuta niska konkurentnost litvanskog poljoprivrednog sektora u usporedbi s poljoprivrednim sektorom u EU-15 još je više otežana teškoćama u pristupu financijskim sredstvima i visokim kamatnim stopama koje se primjenjuju na komercijalne kreditne linije za stjecanje poljoprivrednog zemljišta (više od 10 % u 2009.).

(7) Nadalje, nedavna globalna financijska i gospodarska kriza je također negativno utjecala na gospodarstvo Litve, a posebno na prodajne cijene poljoprivrednih proizvoda. Prema podacima Litvanskog odjela za statistiku pri vladi Republike Litve ukupan indeks kupovnih cijena poljoprivrednih proizvoda u 2009. u usporedbi s 2008. iznosio je 77,8. Pad je bio posebno znan u sektoru proizvodnje bilja u kojem je ukupan indeks kupovnih cijena tih poljoprivrednih proizvoda u 2009. u usporedbi s 2008. iznosio 69,1.

⁽¹⁾ COM(2008) 461 final, 16. srpnja 2008.

- (8) Pomoću gore navedenih faktora može se objasniti još uvijek značajna iako u opadanju razlika između poljoprivrednog dohotka poljoprivrednika u Litvi i poljoprivrednika u EU-15. Prema podacima Eurostata u 2009. dohodak poljoprivrednika u Litvi se smanjio za 13,6 %, dok se prosječan dohodak u EU-27 smanjio za 10,7 %.
- (9) Slično kao i sa razinama poljoprivrednog dohotka, također postoji razlika između prodajnih cijena poljoprivrednog zemljišta u Litvi i u drugim državama članicama EU. Prema podacima Eurostata, cijene poljoprivrednih zemljišnih parcela u Litvi ostaju niske u usporedbi s drugim državama članicama EU-a. Potpuna konvergencija prodajnih cijena poljoprivrednog zemljišta nije bila niti očekivana niti se smatra preduvjetom za okončanje prijelaznog razdoblja. Ipak uočljive razlike u cijenama poljoprivrednog zemljišta između Litve i EU-15 su takve da mogu ometati neometan napredak prema konvergenciji cijena.
- (10) U ovom kontekstu može se očekivati, kako predviđaju litvanska tijela, da bi stavljanje izvan snage ograničenja 1. svibnja 2011. značilo pritisak na cijene zemljišta u Litvi. Stoga postoji prijetnja ozbiljnih smetnji na tržištu poljoprivrednog zemljišta u Litvi nakon završetka prijelaznog razdoblja.
- (11) Stoga je potrebno dozvoliti produljenje prijelaznog razdoblja iz poglavlja 4. Priloga IX. Akta o pristupanju iz 2003. za 3 godine.
- (12) Kako bi se tržište u cijelosti pripremio za liberalizaciju i dalje je od najveće važnosti čak i u teškim gospodarskim okolnostima poticati poboljšanje faktora kao što su kreditne pogodnosti i pogodnosti osiguranja za poljoprivrednike te dovršetak strukturne reforme poljoprivrede tijekom prijelaznog razdoblja, kako je već naglašeno u Srednjoročnoj reviziji iz 2008.
- (13) S obzirom da je jedinstveno otvoreno tržište uvijek bilo ključ europskog prosperiteta, povećan dotok stranog kapitala donio bi sa sobom potencijalnu korist također i za poljoprivredno tržište u Litvi. Kako je naglašeno u Srednjoročnoj reviziji iz 2008., strana ulaganja u sektor poljoprivrede bi također imala važne dugoročne učinke na dostupnost kapitala i znanja, na funkcioniranje tržišta zemljištem i na poljoprivrednu produktivnost. Postupno slabljenje ograničenja u pogledu stranog vlasništva tijekom prijelaznog razdoblja bi također doprinijelo pripremi tržišta za potpunu liberalizaciju.
- (14) Zbog pravne sigurnosti i kako bi se izbjegle pravne praznine u nacionalnom pravnom sustavu Litve nakon isteka trenutnog prijelaznog razdoblja, ova Odluka treba stupiti na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Prijelazno razdoblje u vezi s stjecanjem poljoprivrednog zemljišta u Litvi iz poglavlja 4. Priloga IX. Akta o pristupanju iz 2003. produljuje se do 30. travnja 2014.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. travnja 2011.

*Za Komisiju
Predsjednik*

José Manuel BARROSO